

WAT IS HET FREIA PROJECT?

Het FREIA project is door de EU gefinancierd en richt zich op het beschermen van de reproductieve gezondheid van vrouwen tegen **HORMOONVERSTORENDE CHEMICALIËN**.

Om dit te bereiken zullen we:

1

...op zoek gaan naar nieuwe inzichten en kennis over de schadelijke effecten van hormoonverstoring op de gezondheid van vrouwen.

2

...betere testen ontwikkelen die gebruikt kunnen worden voor het identificeren van hormoonverstorende chemicaliën in chemische wetgeving.

3

...een gezonde levensstijl stimuleren voor een duurzame samenleving en het verbeteren van de gezondheid van vrouwen.

WAAROM WE MOETEN OPPASSEN VOOR HORMOONVERSTORENDE CHEMICALIËN (EDCs)

EDCs ZIJN OVERAL

EDCs zijn vaak door de mens gemaakte chemicaliën waaraan we dagelijks worden blootgesteld. EDCs kunnen de normale werking van onze hormonen verstoren en zo gezondheidsschade veroorzaken.

LAGE DOSERING KAN AL SCHADELIJK ZIJN

Effecten van EDCs kunnen optreden bij zeer kleine hoeveelheden, die op basis van traditionele risicobeoordeling als 'veilig' worden beschouwd.

EFFECTEN PAS LATER ZICHTBAAR

Effecten van EDCs worden soms pas jaren later duidelijk en kunnen soms meerdere generaties beïnvloeden.

ONHERSTELBARE GEZONDHEIDSSCHADE

Blootstelling tijdens gevoelige levensfasen, bijvoorbeeld in de baarmoeder, als kind of tijdens de puberteit, kan onomkeerbare gezondheidsschade veroorzaken.

EFFECTEN NIET GOED ONDERZOCHT

Door ontbreken van geschikte testen worden effecten van EDCs grotendeels over het hoofd gezien in de huidige chemische wet- en regelgeving

BEKENDE EN VERDACHTE HORMOONVERSTORENDE CHEMICALIËN

BISFENOL A

SOMMIGE
BESTRIJDINGSMIDDELEN

SOMMIGE WEEKMAKERS,
ZOALS DEHP

SOMMIGE GEFLUOREERDE
CHEMICALIËN (PFAS)
ZOALS PFOS EN PFOA

HORMOONVERSTORENDE CHEMICALIËN (EDCs) EN REPRODUCTIEVE GEZONDHEID VAN VROUWEN

Reproductieve gezondheidsproblemen bij vrouwen worden vaak veroorzaakt door een verstoorde hormoonbalans. Behalve bekende risicofactoren zoals obesitas of roken, kan blootstelling aan EDCs ook effect hebben op de reproductieve gezondheid. EDCs kunnen de hormoonbalans op elke leeftijd verstoren, van bevruchting tot op volwassen leeftijd, wat kan leiden tot verschillende gezondheidsproblemen.

VROEGE MENOPAUSE
1 op de 250 vrouwen
van 35 jaar

BORSTKANKER
1 op de 8 vrouwen

ENDOMETRIOSE
10% van vrouwen
in vruchtbare leeftijd

POLYCYSTEUS OVARIUM
SYNDROOM (PCOS)
5-15% van de vrouwen

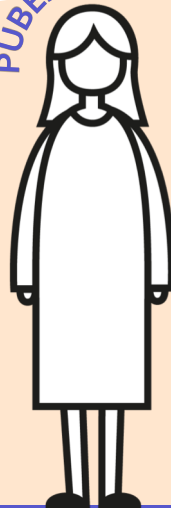
ONVRUCHTBAARHEID
1 op de 6 stellen

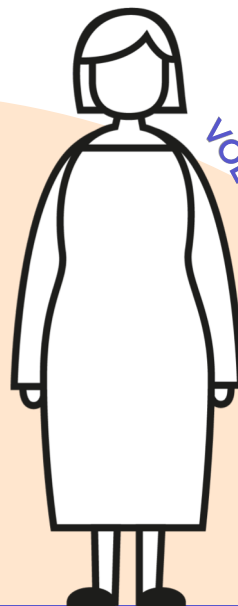
ONREGELMATIGE
MENSTRUELE CYCLUS
50 per 1000 vrouwen

PUBERTEIT

VOLWASSENE

HET PROBLEEM VAN EDCs AANPAKKEN

Door het delen van onze wetenschappelijke bevindingen wil FREIA een duurzame samenleving bevorderen en de gezondheid van vrouwen verbeteren.

**BETERE CHEMISCHE
WETGEVING DOOR BETERE
TESTEN VOOR EDCs**

**BETERE INFORMATIE OVER
EDCs VOOR EEN
GEZONDERE LEVENSTIJL**

Meer informatie is te vinden op www.freiaproject.eu

Het FREIA project is gefinancierd door het Horizon 2020 onderzoeks- en innovatieprogramma van de Europese Commissie, onder contract nummer 825100 (FREIA). Deze factsheet is de mening van de auteurs; de Europese Unie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de informatie die het bevat of voor gebruik ervan.